

**• UČEBNICOVÁ ŘADA *SUCCESS* - DOPORUČENÍ UČITELŮM
aneb
nebojte se úspěchu**

DON'T BE AFRAID OF SUCCESS

SUCCESS je šestiúrovňová řada učebnic anglického jazyka. Autoři jednotlivých úrovní vycházejí ze zadání vytvořit kurz, který studenty dovede nejen na jednotlivé úrovně mezinárodně uznávaných zkoušek - tzv. Cambridge Exams (*KET, PET, FCE*), ale zároveň bude plně vyhovovat i tzv. obecnému evropskému rámci (*CEF*).

Učebnicová řada *Success* přichází na trh v době, kdy si po školách základních již i střední školy vytvářejí své vlastní rámcové vzdělávací plány, které jim do značné míry mohou dát individuální tvář, rozvolňuje se unifikace učebních osnov. Přitom je nutné na konci výuky/studia vyhovět standardizovaným požadavkům – výstupům.

Sami autoři popisují učebnicovou řadu jako vhodnou pro věkovou kategorii čtrnáctiletých až dvacetiletých. V České Republice tedy vyhovuje především čtyřletým středním školám. Na ty přicházejí žáci ze ZŠ po nestejně dlouhé době a intenzitě výuky angličtiny a s velmi různou úrovní znalostí. Předpokládáme-li alespoň nejjzákladnější znalosti jazyka a jeho užití, lze s výukou na čtyřletých SŠ započít výuku s učebnicí *Success Elementary*, a dále v učebnicové řadě pokračovat s přihlédnutím na typ školy a předpokládanou úroveň výstupu. Použití titulu ale není vyloučeno ani na šestiletých gymnáziích, či vyšším stupni osmiletých gymnázií, a to buď tehdy, kdy se angličtina vyučuje jako druhý/další cizí jazyk, nebo lze učebnici *Success Intermediate* využít jako překlenovací mezičlánek mezi nižším a vyšším stupněm osmiletého gymnázia (např. 2. pololetí kvarty + kvinta).

Pro koho je učebnicová řada *Success* vhodná a která její úroveň

Některé otázky, které si obvykle učitelé při volbě učebnic kladou

*Učebnicová řada *Success* se mi líbí, ale ...*

Jsme střední odborné učiliště, sice s maturitou, ale nemůžeme přece používat stejnou učebnici jako čtyřletá gymnázia...

I učňovské školy mohou tuto učebnicovou řadu používat. Postup však bude vzhledem k hodinové dotaci pro výuku jazyka, učebnímu zaměření žáků a vstupní úrovni jednotlivců pozvolnější. Při čtyřletém studiu lze zvládnout 2 úrovně: *Elementary* a *Pre-intermediate*. To se rovná dvěma učebnicím. Druhá z nich dovádí studenty na úroveň A2/B1 evropského rámce (*CEF*), čili na úroveň mezinárodních zkoušek *KET/PET* (*UCLES*).

*Jsme střední průmyslová / hotelová škola / čtyřleté gymnázium. Musím nutně začít se *Success Elementary*? Moji studenti již dobře znají například *can/can't, how much/how many* a opravdu hodně z uváděné slovní zásoby...*

Většina SŠ již před prázdninami řeší, které učebnice budou žáci jejího příštího prvního ročníku od září používat. Řada z nich své budoucí (již přijaté) studenty zve k tzv. rozřazovacím testům. Ty

pomohou zařadit žáky do kompaktnějších skupin, kterým se bude při výuce lépe společně pracovat a postupovat. Pro zařazení do skupin školy používají buď vlastní testy, nebo některé ze standardizovaných testů, podle nichž pak lze určit, kolik látky z vybrané učebnice už studenti skutečně znají. Při výběru učebnicové řady *Success* mají učitelé situaci značně usnadněnou, neboť **rozřazovací testy – Placement tests - jsou součástí CD ROMU** (viz např. Success Elementary Test Master), který je součástí kurzu. Navíc učebnici není nutno probírat důsledně od začátku. Kromě Placement Testu, který pomůže zařadit žáky do úrovně beginner, elementary nebo pre-intermediate a rozřadí je také do dvou a více skupin, lze na začátku školního roku se studenty projít jednotky Think Back Revision. Tyto lekce, původně určené k opakování, napoví, odkud je v knize možno/nutno začít se systematickou výukou. Pro každou jednotku jsou také vypracovány testy, které je k diagnostice úrovně znalostí rovněž možno využít.

To ale musím danou učebnicovou řadu už vlastnit, co když se po testech ukáže, že Success není pro mé budoucí studenty vhodný?

V našich školách je leccos podřízeno finančnímu diktátu, nicméně každá škola by si měla budovat dobrou a současným požadavkům vyhovující učitelskou knihovnu. V ní by učebnicová řada *Success* rozhodně neměla chybět: nápady, typy cvičení, slovní zásoba – to vše může pedagog do výuky vnášet z různých učebnic. Placement test pak lze z onoho výtisku využít. Pokud se ukáže, že je *Success* z jakéhokoliv důvodu pro vaši školu nevhodný, je možné, aby škola zakoupila 1 sadu učebnicové řady pro žákovskou knihovnu a tu pak studentům zapůjčovala jako doplňkový materiál do jednotlivých hodin.

Doplňkový materiál? Už takhle látku nestíhám ...

Success jako doplněk je míněn k procvičení konkrétního jevu. Zvláště pracovní sešity jsou velmi vhodné: přinášejí srozumitelné jednoduché vysvětlení mluvnických jevů s příklady, za kterými následuje řada cvičení. Zvláště odborná učiliště, která nebudou chtít zakupovat příliš teoretické a sofistikované sady různých Grammar in Use / Grammar Practice uvítají možnost využití jednotlivých pracovních sešitů, které mohou udělat podobnou službu

Co když bychom ale podle znalostí žáků měli začít Success Elementary, ale až od 10 lekce? Vše hodně závisí na penězích, žáci si učebnice kupují. Nemohu jim přikázat koupit učebnici na 4 měsíce a pak hned další ...

Učebnicovou řadu provází i DVD/Video program, který není nezbytně nutné používat, ale který se výborně bude hodit při vyšších hodinových dotacích a v situaci, kdy žáci v prvním ročníku přicházejí se znalostí, která ještě neodpovídá úrovni *Success pre-intermediate*, ale systematické používání dílu *Elementary* by žáky retardovalo a demotivovalo. Výuka v prvním ročníku by pak byla s dílem *Elementary* značně zrychlená, učebnici by vyučující probíral výběrově a práce by mohla vypadat např. následovně:

- Září:
- Vzájemné seznámení za využití oddílů Listening a Speaking Units (U) 1,2,3
  - Zopakování mluvnice + slovní zásoby U 1- 4
  - Společné projití Exam Strategies (viz Workbook)
  - Co je to projekt, prezentace a miniprezentace
  - Co je copyright, plagiátorství a jak správně citovat
  - (Nezapomeňte využít Photocopiable resources, které jsou součástí Teacher's Support Book a jejichž přehled najdete na straně 148 – 9, samotné materiály a instrukce k nim

pak od strany 150.)

Upřesněná diagnostika skupiny (podle měsíční práce)

rozděleno do cca 10 hod

- Říjen: Stanovení ročního plánu, upřesnění projektů a prezentací, zadání, výběr témat, a stanovení časového plánu, první prezentace by mohly proběhnout v listopadu (lze využít i Cultural Notes z Teacher's Support Book, např. svátky Valentine, Mother's Day najdete na straně 33, jak obecně Cultural Notes využívat najdete na str. 56)
Anglicky hovořící země, English and "Englishes", Cultural Shock 1
U 4 - Writing: Application Form
Video – příslušné sekvence k U 1- 4, 1 část přísluší ke 2 lekcím, nutno na ni počítat 45 minut
Test U 1 - 4
U 5 – 6 slovní zásoba a mluvnice v kontextu
cca 10 hod
- Listopad: Dokončení U 5 – 6 (za použití Photocopiable Resources)
Video – Part 3
Test U 5 - 6
Kontrola přípravy zadaných projektů, konzultace
Jak hodnotit projekt, konstruktivní kritika
Prezentace vybraných projektů (vybraných podle jejich námětu), jejich hodnocení
cca 12 hod
- Prosinec: U 7 – 8 Voc + Grammar
Prosinec: Christmas is coming - Charity and famous people
Charity in GB - Oxfam
International Organizations UNO, Unicef,...
Writing – adverts
Reading – zadání samostatné četby
cca 9 hod
- Leden: Test U 7 – 8
Video - Part 4
Samostatná četba – diskuze podle zadaných okruhů/otázek
Prezentace vybraných projektů
Pololetní hodnocení
cca 9 hod
- Únor – červen : postup při výuce již důsledně podle Teacher's Support Book

***Jenže žáci našeho učiliště nejsou příliš motivováni učit se teoretické předměty, natož jazyky.
Učebnice je nezaujme ...***

Zkuste po vyhodnocení rozřazovacích testů žáky ještě jednou do školy pozvat, tentokrát k výběru učebnic. Budou-li se na něm sami podílet, je to první pozitivní motivační krok – a to nejen pro výuku jazyka. Tento krok lze doporučit i dalším typům škol, nejen učilištím. Budoucí žák se pak cítí být učiteli víc partnerem, než jen objektem výuky a vidí, že bude za své příští studium spoluzodpovědný.

Nedávejte však vybírat z více než 2 různých titulů, nebylo by to pro laika přehledné. Tituly by měly být diametrálně odlišné. Proti řadě *Success*, postavte učebnicovou řadu, která je méně interaktivní, případně používá gramaticko-překladovou metodu. Při výběru by mělo jít o volbu mezi různými učebními přístupy. Oba předkládané tituly objektivně představte. Ptejte se, co praktického se žáci chtějí naučit. Poukažte na konkrétní příklady, které s přáními žáků korespondují, u učebnice

Success např. na psaní mailů, krátkých vzkazů, inzerátů, dále na provázanost se současným životem a životním stylem, např. čtení a diskuze o charitě, životním prostředí, známých osobnostech. Dokládejte, že i výklad a procvičování mluvnice je v *Successu* spojeno s každodenními skutečnostmi a frekventovanou moderní slovní zásobou.

U nás ve škole zvolíme takové učebnice, které připraví žáky k nové maturitě...

Success je učebnicová řada, která může učitelům i studentům v přípravě na nový formát maturity významně pomoci. A to proto, že

- ◆ *slovní zásoba je sladěna s požadavky CEF a UCLES, je moderní, učebnice předkládá studentům vedle formálních výrazů i řadu frekventovaných a běžných slovních obrátů neformální roviny jazyka,*
- ◆ *čtení a práce s textem jsou významně zastoupeny již od prvních dílů – i úroveň Elementary přináší vedle kratších i delší texty, současně i zajímavé, cvičení k nim jsou koncipována v souladu s požadavky mezinárodních zkoušek, kterým se přizpůsobuje i naše nová maturita,*
- ◆ *poslech a poslechová cvičení jsou samozřejmou součástí jak učebnice, tak pracovního sešitu, se kterým žák může samostatně pracovat i v rámci domácí přípravy,*
- ◆ *součástí učitelské příručky je CD – ROM, který obsahuje i testování, včetně čtení, poslechu a komunikace, ve vyšších dílech jsou v testech i pracovní listy pro ústní část – vše ve formátu, ve kterém budou i naše příští maturity*

Na trhu je tolik učebnic, samozřejmě, že všechna nakladatelství chválí ty svoje, hlavně nové tituly...

Věnujte trochu svého volného času a učebnice si zajděte prohlédnout osobně – třeba do knihkupectví. Předem si s kolegy promyslete a sepište, co od učebnice požadujete a očekáváte. Pak posuďte, nakolik by vám *Success* vyhovoval a zároveň zjistěte, jak si vede v porovnání s dalšími tituly.

Závěrem nabízíme tři dobré důvody, proč *Success* zvolit —>

Tři dobré důvody proč začít používat učebnicovou řadu Success

Důvod první

Celá učebnicová řada **Success si klade za cíl naučit moderní současnou angličtinu**, je ucelená a přitom flexibilní. Obsahuje dnes již standardní komponenty 6 jazykových úrovní ve více než standardním provedení: Students' Book + CD-ROM, Workbook + CD Audio, Teacher's Support book + Test Master CD-ROM, Class Audio CD nebo kazety, Testing and Evaluation Book, DVD nebo Video + Workbook. Ne všechny učebnicové řady pamatují na různé jazykové schopnosti žáků jedné třídy – Success ano. Od úrovně pre- intermediate obsahuje pracovní sešit vedle cvičení na procvičení slovní zásoby a aktivátoru slovní zásoby i rozšiřující cvičení na slovní zásobu a její gramatický kontext, viz např. make x do (úroveň pre- intermediate) nebo frázová slovesa, výkladové definice slovníkového typu a tzv. mind maps (úroveň intermediate) určená pro zdatnější žáky. Zároveň Success dává dostatek podnětů pro návaznou projektovou činnost, opět na odstupňované úrovni. Část Cultural Shock seznamuje žáky s životem a historií anglicky hovořících zemí, může je motivovat k dalšímu poznávání těchto zemí a učení se jejich jazyku – angličtině.

Shrnutí: ucelenost, provázanost, flexibilita a prakticky použitelný jazyk, který Success přináší, činí z této učebnicové řady vhodnou učebnici pro všechny typy SŠ.

Důvod druhý

Nová maturitní zkouška z anglického jazyka by měla odpovídat referenčním úrovním **B1** a **B2** mezinárodní škály jazykových úrovní. Požadavky k této zkoušce jsou jasně dané. Učebnice Success má vyváženou strukturu, v jejímž rámci studenty k oběma úrovním dovádí. Receptivní i produktivní dovednosti jsou ve výuce zastoupeny vyváženě, přičemž i mluvnice má přesně vymezené pevné místo. Při jejím osvojování je dbáno na porozumění systému, na případná úskalí, srozumitelně okomentovaná, jsou žáci upozorněni v části Mind the Trap! Systematická přehledná grafika výkladu usnadňuje nejen orientaci v knize, ale zároveň také pochopení jevu. Výklady se týkají nejen mluvnice a slovní zásoby, ale přinášejí také detailní návod jak správně napsat různé formální a neformální texty. Všechny díly učebnice se přitom zaměřují na nejpoužívanější formy – dopis, stížnost, žádost atp. Pracovní sešity (Work Books) úzce navazují na učebnice (Students' Books).

K výkladům a strategiím lze zařadit v Success Intermediate i část nazvanou Speak Out, která přináší praktické rady a užitečnou frazeologii používanou v mluvených projevech, ať již formálních, či neformálních.

Za skutečný přínos – a v učebnicích zatím nový trend a nadstandard – lze označit výklad Exam Strategies (zkouškové strategie / dovednosti), který je nedílnou součástí pracovního sešitu a dostává se tedy přímo ke studentovi. Je sice diskutabilní, zda studenti prvních dvou jazykových úrovní (A0, A1) mohou tuto úvodní část využít bez nutného zprostředkovatelského článku (učitele) sami, ale rozhodně je to část, ke které je žádoucí se opakovaně vracet. Později se k ní mohou studenti vracet již sami. Zažité postupy a strategie znamenají podstatnou část úspěchu zkoušky, v našem případě maturity. Navíc jsou natolik obecně platné, že je lze využít i v jiných školních předmětech a i mnohých intelektuálních činnostech.

Témata jednotlivých lekcí/jednotek jsou volena tak, aby zajímala věkovou skupinu cca 14 až 20 let, a aby byla využitelná v praktickém životě. Základní témata se cyklicky opakují a jsou rozšiřována. Učebnicovou řadou tak prochází např. téma práce / škola / povolání v této podobě: Elementary – Job for life, Pre-Intermediate – The World of Work, Intermediate – Success! Témata / okruhy

obsažené v jednotlivých dílech učebnicové řady by se měly stát páteřní částí maturitních otázek. Reálie anglicky hovořících zemí prolínají všemi komponenty celé řady a všemi jejich částmi, částečně jsou soustředěna do samostatného bloku Cultural Shock, který lze využít jak jako námět pro maturitní okruhy a otázky, tak jako impuls pro projektovou práci. Projektová práce / prezentace a jak ji správně vytvořit a předvést, je zároveň i jedním z témat Success Intermediate.

Popisy osob, věcí a situací, které budou vyžadovány i u maturitní zkoušky, prolínají všemi díly a komponenty Successu.

Ani poslech by neměl být po absolvování učebnicové řady Success v písemné části maturitní zkoušky závažnějším problémem. Celou řadu provázejí velmi srozumitelné nahrávky, ve vyhovující kvalitě a rozsahu, vhodné a reálné i pro střední odborné školy a učiliště. Součástí pracovního sešitu je audio CD, které značně pomůže upevnit poslechové (a výslovnostní) dovednosti uživatele. I v domácím prostředí lze tuto dovednost rozvíjet.

Systematicky a návodně je žák postupně učen jak postupovat při psaní, proto by ani tato dovednost při písemné části maturitní zkoušky neměla být zásadním problémem.

Shrnutí: učebnicovou řadu lze pro přípravu k nové maturitě vřele doporučit.

Důvod třetí:

Success je přátelský k učitelům. Motivuje v práci nejen studenty, ale i jejich pedagogy. Většina textů a následných cvičení rozšiřuje i obecnější znalosti studentů, provokuje je k myšlení a dotváření předkládaných situací. Přitom dává učitelům v příznačně nazvané učitelské příručce Teacher's Support Book kvalitní zázemí, jistotu.

Každý díl příručky lze rozdělit na 4 hlavní části:

- *obecnější úvod*, v jehož rámci je vedle popisu kurzu a jeho složek i návod k prověřování znalostí, k přípravě na testy, k následnému vyhodnocování a hodnocení, dále část komentující přípravu ke zkouškám,
- *komentáře k jednotlivým lekcím* – de facto krok po kroku detailně rozpracované přípravy, v jejichž záhlaví dominuje tzv. Exam Focus, který učitele upozorňuje, co by si měl žák v rámci dané jednotky osvojit ke zkouškám, např. Elementary Teacher's Supportbook, Unit 4: Topic - Work, Speaking – Roleplay, asking and giving information, Listening – multiple matching and multiple choice, Reading – true/false, Writing – an application form, (vše s příslušným stránkováním, orientace je snadná).

V přípravách nechybějí již vypracovaná motivační cvičení, návody, jak udělat ze stereotypních cvičení cvičení zajímavější, upozornění na možná úskalí a návod, jak k nim přistupovat, odstraňovat je, kdy užít drill.

V této části jsou také tzv. Cultural notes, které přinášejí věcné doplňující informace k probírané látce, informace, které při značné šíři tematického obsahu učebnice nemusí každý znát, nebo může být úhel pohledu a názor rodilých mluvčích na věc jiný, než náš.

Samozřejmostí jsou přepisy nahrávek s jasným označením, kde je na CD hledat.

Tato část obsahuje i klíč ke všem cvičením, v případě tvůrčích cvičení modelové odpovědi,

- *část Photocopiable resources* uvítá každý pedagog – není nutné namáhavě vyhledávat doplňkové a oživující materiály, posuzovat jejich kompatibilitu a jazykovou přiměřenost s probíraným učivem a případně vybrané materiály složitě upravovat. Navíc odpadá i starost s autorskými právy (copyrightem),
- poslední část tvoří klíče a přepisy textů nahrávek studentského pracovního sešitu

Test Master na CD-ROMu je dalším velkým pozitivem řady Success. Nejenže obsahuje krátké testy k jednotlivým lekcím ve 2 verzích, ale má i audio nahrávky a ve vyšších dílech obrázky k porovnávání pro ústní testování. Forma testu opět činí přípravu k maturitě snazší. Klíče a přepisy nahrávek jsou samozřejmostí. Vedle krátkých testů jsou zařazeny i testy rozřazovací a testy

opakovací k více jednotkám, včetně testu závěrečného. Všechny testy lze upravovat – můžete v nich otázky či jejich části mazat, přidávat k nim vlastní nebo je jinak upravovat. Učitelé možná uvítají i navrhovaný klasifikační přehled. V úvodu CD-ROMu je krátká instrukce, jak s ním pracovat.

Shrnutí: možná právě k učitelí přátelská příručka, tolik usnadňující pedagogovi jeho každodenní práci i dosažení dlouhodobých cílů, bude nakonec rozhodujícím momentem proč zvolit pro vaše studenty Success. Je to moderní titul, který dokáže připravit k úspěšnému složení nejen nové maturity, ale i k mezinárodně uznávaným zkouškám.

Autor recenze: PhDr. Jitka Vaňková, 2008